

Algebra 1A, lista 11.

Konwersatorium 16.01.2017, ćwiczenia 17.01.2017.

0S. Materiał teoretyczny: Twierdzenie o pierwiastkach wymiernych wielomianu. Lemat Gaussa. Kryterium Eisensteina. Chińskie twierdzenie o resztach. Ideał w pierścieniu R . Ideał główny. Ideał generowany przez skończenie wiele elementów. Pierścień euklidesowy jest dziedziną ideałów głównych. Pierścień ilorazowy (definicja).

1S. Udowodnić, że następujące liczby rzeczywiste są niewymierne, odwołując się do twierdzenia o pierwiastkach wymiernych wielomianu (wzorując się na przykładzie z wykładu). $\sqrt[3]{2}$, $\sqrt[5]{25}$, $\sqrt[5]{\frac{2}{3}}$.

2. Rozłóżć podane wielomiany na czynniki nierozkładalne w podanych pierścieniach.

- (a) $X^5 - 1$ w $\mathbb{Q}[X]$
- (b) $X^5 + 1$ w $\mathbb{Z}_2[X]$
- (c) $X^4 + 1$ w $\mathbb{Z}_5[X]$
- (d) $2X^3 + X^2 + 4X + 2$ w $\mathbb{Q}[X]$
- (e) $2X^3 + X^2 + 4X + 2$ w $\mathbb{C}[X]$
- (f) $X^4 - 9X + 3$ w $\mathbb{Q}[X]$
- (g) $X^3 - 4X + 1$ w $\mathbb{Q}[X]$
- (h) $X^8 - 16$ w $\mathbb{C}[X]$
- (i) $X^8 - 16$ w $\mathbb{R}[X]$
- (j) $X^8 - 16$ w $\mathbb{Q}[X]$
- (k) $X^8 - 16$ w $\mathbb{Z}_{17}[X]$

3. Czy dane wielomiany są nierozkładalne w podanym pierścieniu ?

- (a) $X^3 + X^2 + X + 1$ w $\mathbb{Q}[X]$
- (b) $3X^8 - 4X^6 + 8X^5 - 10X + 6$ w $\mathbb{Q}[X]$
- (c) $X^4 + X^2 - 6$ w $\mathbb{Q}[X]$
- (d) $4X^3 + 3X^2 + X + 1$ w $\mathbb{Z}_5[X]$
- (e) $X^5 + 15$ w $\mathbb{Q}[X]$
- (f) $X^4 - 2X^3 + X^2 + 1$ w $\mathbb{R}[X]$

4K. Rozwiązać w \mathbb{Z} następujące układy kongruencji:

- (a) $x \equiv 5 \pmod{7}$ i $x \equiv 4 \pmod{6}$
- (b) $x \equiv 41 \pmod{65}$ i $x \equiv 35 \pmod{72}$

5. Wyznacznik $\begin{vmatrix} 676 & 117 & 522 \\ 375 & 65 & 290 \\ 825 & 143 & 639 \end{vmatrix}$ jest dodatni i mniejszy od 100. Obliczyć ten

wyznacznik bez pomocy kalkulatora. Wsk: obliczyć wartość wyznacznika modulo 10 i modulo 11, a następnie użyć chińskiego twierdzenia o resztach.

6K. W następujących pierścieniach wyznaczyć wszystkie ideały.

- (a) $\mathbb{Z}_2 \times \mathbb{Z}_2$
- (b) \mathbb{Z}_{18}
- (c) \mathbb{Q}
- (d) \mathbb{Z}_7

(e) $\mathbb{C}[X]$

(f) $\mathbb{Z}[i]$.

7. Załóżmy, że I, J są ideałami w pierścieniu R . Udowodnić, że $I \cap J$ oraz $I + J = \{i + j : i \in I, j \in J\}$ też są ideałami w R . Podać przykład, gdzie $I \cup J$ nie jest ideałem w R .

8. Wskazać generatory następujących ideałów w danych pierścieniach euklidesowych.

(a) $(2) \cap (3)$ w \mathbb{Z}

(b) $(12) \cap (18)$ w \mathbb{Z}

(c) $(X^2 - 1) \cap (X + 1)$ w $\mathbb{Q}[X]$.

Zauważyć ogólną prawidłowość.

9. Wskazać generatory następujących ideałów w danych pierścieniach euklidesowych.

(a) $(2) + (3)$ w \mathbb{Z}

(b) $(9) + (12)$ w \mathbb{Z}

(c) $(X^2 + X + 1) + (X^2 + 1)$ w $\mathbb{Z}_2[X]$.

Zauważyć ogólną prawidłowość.